

VI. Palotoimikunta.

Palotoimikunnan Valtuustolle antama kertomus Helsingin palo-
toimen tilasta ja hoidosta vuonna 1907 on, lukuunottamatta tauluja,
joitten pääsisällitys esitetään Tilastollisessa vuosikirjassa, seuraavan-
sisältöinen:

»Vuosi 1907 on Helsingin kaupungille ollut erittäin suotuisa pa-
lovuosi, sillä ei yksikään laajempi tulipalo ole sattunut varsinaisen
kaupungin alueella, ja kaupungin välittömässä läheisyydessä sattui-
neista tulipaloista yksi ainoa eli tulipalo Sirpalesaaren laivaveistämössä
tammikuun 17 päivänä on ollut muita laajaluontoisempi. Palotilasto
vuonna 1907 on seuraava:

Palokuntaa on vuoden kuluessa hälyytetty 234 kertaa, joista 116
kertaa tulipalojen, 77 kertaa nokivalkeain, 15 kertaa palosavun ja
10 kertaa valonheijastuksien takia, 9 kertaa ilkevaltaisuudesta, 5 ker-
taa palotelegrafin vian takia, 1 kerran rakennuksen sortumisen takia
ja 1 kerran sen johdosta että mielisairas oli kiivennyt rakennuksen
katolle. Edelliseen vuoteen verrattuna ovat hälyytykset (181) lisää-
ntyneet 53:lla ja tulipalot (110) lisääntyneet 6:lla. Suurimpana syyinä
hälyytysten lisääntymiseen on nokivalkeain nouseva lukumäärä 37:stä
vuonna 1906 77:ään vuonna 1907.

Vuoden kuluessa sattuneista 116 tulipalosta ja tulipalon alusta
kuuluu 106 kaupungin paloalueen piiriin sekä 10 sen ulkopuolelle
(järjestetty kaupunki). Tulipalojen jakaantumisen eri kaupunginosille
näyttää seuraava taulu:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Sirpalesaari	Uunisaari	Hanaholma	Läntinen Viertotie	Itäinen Viertotie
13	12	13	17	8	7	10	6	—	17	2	1	2	1	1	4	2

Miten tulipalot jakaantuvat kuukausille ja viikonpäiville, käy selville seuraavasta taulusta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Yhteensä
Sunnuntai	1	2	—	1	—	2	1	—	—	1	1	2	11
Maanantai	3	1	—	1	—	2	2	2	1	—	2	1	15
Tiistai	3	2	1	2	2	—	2	—	—	1	—	3	16
Keskiviikko	5	2	2	2	—	1	1	3	1	—	1	2	20
Torstai	8	1	—	—	4	1	2	—	—	1	3	3	23
Perjantai	1	3	1	1	2	3	1	1	1	2	—	1	17
Lauantai	—	2	1	2	1	—	—	1	1	—	1	5	14
Yhteensä	21	13	5	9	9	9	9	7	4	5	8	17	116

Mitä vuorokauden ajankohtaan tulee on 52 tulipaloa sattunut päivällä, laskettuna k:lo 6 a. p.—k:lo 6 i. p. ja 64 yöaikaan, laskettuna k:lo 6 i. p.—k:lo 6 a. p. Tieto tulen irtipääsemisestä on 58 kertaa ilmoitettu puhelimella, 45 kertaa palokaapin avulla ja 12 kertaa suullisilla sanantuojuilla. Yhdessä tapauksessa on tulen irtipääsemisen ensin huomannut palotornin tähyistäjä, jolloin kuitenkin puhelinilmoitus myös tuli muutamia sekunteja myöhemmin.

Paikkaan nähden on 64 tulipaloa syntynyt kivitaloissa, joista 30 kpl. asuinhuoneissa, 8 kpl. puodeissa ja liikehuoneustoissa, 7 kpl. kellareissa, 5 kpl. työpajoissa, 5 kpl. ulkokuoneissa tai makasiineissa, 4 kpl. ylisillä, 4 kpl. sisustettavissa taloissa ja 1 kpl. rappukäytävässä, 45 tulipaloa puutaloissa, joista 22 kpl. asuinhuoneissa, 8 kpl. työpajoissa tai tehtaissa, 6 kpl. makasiineissa tai ulkokuoneissa, 4 kpl. tarjoilu- tai kauppakojuissa, 3 kpl. puodeissa ja 2 kpl. kellarissa, 3 tulipaloa höyry- tai moottoriveneissä, 2 tulipaloa lastuläjissä, 1 tulipalo tavaravaunussa ja 1 tulipalo rikkalaatikossa.

Syynä tulen irtipääsemiseen on 14 tapauksessa ollut kekäle tai kipinät, jotka ovat pudonneet tulisijoista, 12 tapauksessa kynttilän, lampun tai tulitikkujen varmaton piteleniinen, 12 tapauksessa huolimattomuus sulatettaessa jäätyneitä vesiputkia, 8 tapauksessa puutteellinen tulisija tai savutorvi, 5 tapauksessa tulensekaisen tuhan pa-

neminen puiseen säilytysastiaan, 5 tapauksessa kaatunut tahi räjähtänyt lamppu tahi petrolikeittiö, 5 tapauksessa nähtävästi murhapoltto, 4 tapauksessa itsestään syttyminen, 2 tapauksessa lattiankannattimen muuraaminen savutorveen, 2 tapauksessa puutteelliset kuivatusuunit, 2 tapauksessa kaminan asettaminen liian lähelle puuseinää, 2 tapauksessa vaatteiden asettaminen liian lähelle kuumennettua kamiinaa, 3 tapauksessa varomattomuus bentsiiniä käytettäessä, 2 tapauksessa lampun asettaminen liian lähelle kattoa, 2 tapauksessa uunin liika lämmittäminen. 1 tapauksessa huolimaton tupakanpoltto, 1 tapauksessa lasten leikkiminen tulitikuilla, 1 tapauksessa huolimattomuus tervaa käytettäessä ja yhdessä tapauksessa sähkökipuna kinematografikoneessa. Syy tulen irtipääsemiseen on siis 84 tapauksessa voitu saada selville, jota vastoin se 32 tapauksessa on jäänyt selvittämättä.

Palovahinkotilasto vuodelta 1907 on seuraavanlaatuinen:

A) Järjestetty kaupunki (paloalueen piirissä).

Sen omaisuuden arvo tai vakuutussumma, jota tuli enemmän tai vähemmän on vahingoittanut, oli:

irtaimistosta	Smk	2,049,314: —	
kiinteimistöstä	»	9,422,305: —	11,471,619: —

jota vastoin vahingon suuruus eli palovahinkokorvaussumma oli:

irtaimistosta	Smk	62,954: 48	
kiinteimistöstä	»	24,996: 86	94,951: 34

Vahinko teki siis 0,83 prosenttia omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että palovahingot v. 1906 nousivat Smk:aan 390,701:68, sekä siten tekivät 2,18 prosenttia omaisuuden arvosta.

B) Kaupungin maalla järjestetyn kaupungin (paloalueen) ulkopuolella.

Vahingoittuneen omaisuuden arvo tai vakuutussumma oli:

irtaimistosta	264,537: —	
kiinteimistöstä	151,500: —	416,037: —

ja vahingon suuruus eli palovahinkokorvaussumma:

irtaimistosta Smk 165,687: 09
 kiinteimistöstä » 44,692: 90 210,379: 99

s. o. 50,⁵⁷ prosenttia omaisuuden arvosta. Että tilasto ulkopuolella paloaluetta on niin epäedullinen, johtuu yksistään tulipaloista Sirpalesaarella (Erkon & Markoffin veneveistämössä, missä omaisuutta hävisi Smk:an 197,609: — arvosta).

Vuonna 1906 nousivat palovahingot paloalueen ulkopuolella Smk:aan 181,230: 10 ja tekivät silloin 16,¹⁰ prosenttia omaisuuden arvosta.

Vuoden kaikista palovahingoista, nousten yhteensä Smk:kaan 305,331: 33 (Smk:aan 571,931: 78 v. 1906), ovat ulkomaiset vakuutusyhtiöt suorittaneet Smk. 29,121: 69 ja kotimaiset vakuutusyhtiöt Smk. 258,195: 19, jonka ohessa vakuuttamatonta omaisuutta on hävinnyt Smk:n 17,914: 45 arvosta. Palovahinkokorvauksen prosenttimäärä kaupungin koko alueelle sekä sisä- että ulkopuolella on vain 2,⁵⁷ prosenttia. Yhteenlasketut vahingot ovat nimittäin kuten edellä mainittiin Smk. 305,331: 33 ja omaisuuden arvo Smk. 11,887,656: —.

Tulipalojen
laajuus.

Tulipalojen laajuuteen nähden on vuoden 116 tulipalosta 13 ollut suuria, s. o. sitä laatua, että vähintään kaksi voimakasta vesisädettä höyryruiskuista, käsivoimaruiskuista tahi paloposteista on ollut tarpeen tulen sammuttamiseksi, 28 keskinkertaisia eli sitä laatua, että vain yksi vesisäde mainituista palokaluista on ollut tarpeen tulen tukahuttamiseksi sekä 75 pieniä, s. o. laajuudeltaan niin pieniä, että ne on sammutettu ennen palokunnan tuloa tahi tukahutettu pienillä sammutuskaluilla.

Kaupungin vapaaehtoinen palokunta, jota vuoden kuluessa on hälytetty kaksi kertaa, kummallakin kerralla Sirpalesaarella sattuneen tulipalon takia, ryhtyi toimintaan toisessa näistä eli tammikuun 17 päivänä. Sitä paitsi otti Hermannin haaraosasto mainittua palokuntaa osaa siellä syttyneen tulipalon sammuttamiseen kesäkuun 14 päivänä.

Muuten viitataan tauluyhteenveetoon tulipaloista ja muista hälytyksistä, joka liitetään tähän kertomukseen. Siinä mainitaan muun muassa 58 pientä tulipalonalkua, joitten sammuttamiseen palokunnan

apua ei ole pyydetty, mutta jotka ovat olleet sen luontoisia että palovahinkokorvaus niistä on tullut kysymykseen.

Tulipaloissa ovat seuraavat onnettomuustapaukset sattuneet: tammiukuun 17 päivänä tulipalossa Sirpalesaarella, jolloin yövahti jäi keskelle tulipaloa ja kaasuräjähdyksessä helmikuun 23 päivänä Huvilakadun N:ossa 19, jolloin eräs nainen sai niin pahoja palohaavoja, että hän pian senjälkeen kuoli. Jälkimmäisessä tapauksessa ei palokuntaa oltu hälytetty.

Palokunnan pyöräpaareja ja sairaankuljetusneuvoja on yleisö käyttänyt yhteensä 580 kertaa; edellisenä vuonna 367 kertaa. 33 tapauksessa on ollut kysymyksessä onnettomuustapaukset ja 547 tapauksessa sairaitten kuljettaminen kotoa tai kotiin.

Miehistön terveydentila on ollut tyydyttävä, vaikkakin sairaalahoidtoa on annettu 12 miehelle yhteensä 205 sairaspäivänä.

Sairauksien laatu y. m. käy selville seuraavasta taulusta:

Sairauden laatu	Tapauksien lukumäärä	Sairaspäivien yhteensä laskettu määrä
Keuhkotulehdus	1	41
Tuhkarokko	4	75
Reumatismi	1	12
Umpisuolentulehdus	1	4
Vatsataudit	3	14
Yleinen heikkous	1	38
Veneerinen tauti	1	21
Yhteensä	12	205

Miehistön vaihto on vuoden kuluessa ollut tavattoman suuri. 76 miehen lukumäärää kohti on nimittäin 49 vaihtoa tapahtunut. Suurimpana syynä tähän on maaliskuussa tehty lakko, jolloin miehistö vaalipäivän johdosta kieltäytyi ottamasta osaa tavanmukaiseen aamuharjoitukseen klo 7,30—8,30 a. p., vaikkapa suuri osa lakkolaisista ei edes ollut vaalioikeutettuja ja vaalit alkoivat vasta klo 9 sekä kyllä oli pidetty huolta siitä että vaalioikeutetut saivat antaa vaalilippunsa. Tämän kieltäytymisen johdosta erotettiin 20 miestä, jonka ohella 10 miestä asettui erotettujen puolelle ja pyysi eron toimestaan. Mitään

erikoista vaikeutta ei ilmennyt täyttäessä kuntaa uudella miehistöllä, vaikka tälläkään alalla ei aina ole niin helppoa saada täysikelvollisia miehiä.

Miehistön harjoitukset ja toimet ovat jatkuneet entiseen tapansa ja entisten sääntöjen mukaan. Reippauden ja harrastuksen herättämiseksi ohjesäännön mukaisesti harjoituksiin valjastuksessa, liikkeellelähdössä, vesipostien käytössä y. m. pantiin syksyllä toimeen kilpailuja, joissa jaettiin palkintoja. Sen ohella järjestettiin tänä syksynä kuten edellisinäkin vuosina kilpailuja vapaassa urheilussa palomiesten keskuudessa.

Kustannukset kaupungin vakinaisesta palokunnasta ovat vuoden kuluessa nousseet seuraaviin määriin:

1) Palkkoja ja muita etuja	Smk 97,397: 88	Menoarviossa Smk 98,425: —
2) Palotalli	» 9,786: 53	» » 9,817: 50
3) Lämpö ja valaistus	» 10,894: 28	» » 10,660: —
4) Työkalut ja kalusto	» 18,679: 31	» » 18,900: —
5) Sekalaista	» 3,646: 95	» » 3,680: —
	<hr/> Smk 140,404: 95	Menoarviossa Smk 141,482: 50

ja on siis Smk:an 1,077: 55 suuruinen säästö huomattavissa.

Palokunnan hallussa olevan irtaimiston ja sammutuskalujen arvo, mitkä vuoden alussa olivat kirjoihin merkittyinä Smk:si 99,716: —, on vuoden kuluessa sekalaisten pienten työkalujen, putkien y. m. hankkimisesta lisääntynyt Smk:lla 4,691: —, jonka ohella kalustoa on jätetty hylyksi ja poistoja tehty yhteensä Smk:an 8,882: — arvosta. Mainittu omaisuus on siis vuoden lopussa kirjoihin merkittynä Smk:ksi 95,525: —.